

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr., a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 2.

Se prenumeră și la poste și la librării.

În București

primește abonamente Ioan Lupulescu, secretarul Ligei.
Strada Nouă nr. 2.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

„A nemzetiségi küzdelmekben nincsenek békekötések, azok csak teljes győzelmekkel és teljes megsemmisüléssel végződhetnek“.

„Félre a konvencionális hazugsággal, hogy nem akarjuk őket nemzetiségüktől megfosztani. Igenis, ezt akarjuk, ezt akarnunk kell!“

„In nationalen Kämpfen gibt es keine Friedensschlüsse, dieselben können nur mit dem vollständigen Siege und vollkommener Vernichtung enden“.

„Fort demnach mit der conventionellen Lüge, dass wir sie (die Nationalitäten) nicht ihrer Nationalität berauben wollen! Jawohl, dies wollen wir, dies müssen wir wollen!“

„În luptele naționale nu există împăcări, ele nu se pot sfârși decât cu deplină învingere și cu deplină nimicire“.

„La o parte deci cu minciuna convențională că nu voim să le despoiem de naționalitatea lor! Da, o voim aceasta! trebuie să o voim!“

Dr. Kostenszky Géza, Nemzeti Politika a felvidéken, Budapest, Singer és Wolfner, 1893.

„Der Minister des Innern sprach dem Verfasser der politischen Broschüre „Nemzeti politika a felvidéken“, Dr. Géza Kostenszky, im Wege des Obergespans seine Anerkennung aus.“

(„Ministrul de interne și-a exprimat prin fișpan recunoștința sa dlui Dr. Géza Kostenszky, autorul broșurii politice „Nemzeti politika a felvidéken“.)

„Pester Lloyd“, „Abendblatt“, nr. 101 vom 3 Mai 1893.

„Le mot d'ordre qui prévaut aujourd'hui est celui qu'exposait récemment l'écrivain magyar Kostenszky Géza dans sa brochure intitulée: la „Politique nationale“, dans laquelle il s'écrie: „Laissons de côté le mensonge conventionnel par lequel nous prétendons que nous ne voulons pas tuer les nationalités non magyares. Oui, nous voulons les supprimer, nous le voulons et nous devons le vouloir!“ Et le ministre de l'intérieur, en félicitant l'auteur de la brochure, a rendu le gouvernement hongrois solidaire des idées qui y sont développées“.

„La République Française“, nr. 7730 Jeudi 25 Mai 1893.

Darea în judecată a Memorandului.

În introducerea la raportul publicat în numărul 101 al foii noastre despre darea în judecată a comitetului central al partidului național român am accentuat că Românii trebuie să declină de pe acum ori-ce răspundere pentru urmările ce ar pute avea măsura nechibzuită, cetezată și primejdioasă a guvernului. Dar' această rezervă întemeiată și îndreptătită nu ne dispensează nici-decât dela datorința a ne trage seama despre ceea-ce am avé noi de făcut în situațiunea de față.

Alaltăieri, ieri și astăzi am primit din diferite părți ale țării numeroase scrisori, care toate ne vestesc despre amărăciunea, agitația și iritarea ce a produs cu drept cuvânt în cercurile românești știrea despre darea în judecată a comitetului. Ni-se zice — și nu fără temei — că guvernul maghiar lovește în față poporul român, își bate joc de un întreg popor leal și patriotic, îl insultă, îl provoacă etc. etc. E un lucru firesc, când se revoltă inima fiecărui Român, când vede în ce mod și pe ce cale guvernul crede a pute rezolva o cauză atât de dreaptă, ca aceea a Românilor. Ar fi chiar de scusat când oamenii ici și colo și-ar eși din sărite.

Dar' se nu uităm nici-odată, că scopul final al luptelor și jertfelor noastre este saluta patriei și a poporului nostru. Nu ne este permis a slobozi frânele simțimentelor, ori-cât de îndreptățite ar fi ele, nu ne este permis a îngădui ca patimile momentane să ne stăpânească, căci atunci ușor s'ar pute întâmpla ca să scăpăm din vedere scopul final ce-l urmărim. E o apucătură a dușmanului, că te ațită, te agită și te înfălbentă înadins, pentru-ca să te scoată din fire, să-ți perzi judecata, și să te împingă a face lucruri nechibzuite. Trebuie să ne păstrăm și astăzi, ori cât ne-am simți de provocați și iritați, îngele rece și bunul cumpăt.

Să nu uităm înainte de toate, că este o tactică veche a politicii maghiare față cu noi, a lovi pe acela dintre noi, care are curajul a se expune mai cu hotărâre pentru cauza poporului. Prin această tactică guvernul crede a lua altora pofta de a se mai expune. Astfel unul după altul vor fi frânți și înțelți cu înțelul se vor „mulțumi“ și „pacifica“ Românii prin acest mijloc simplu și ieftin.

Aceeași tactică se aplică acum și față cu Memorandul.

Tocmai un an de zile a trecut dela publicarea Memorandului. În acest restimp guvernul nu s'a ocupat cu cestiunea — de altcum destul de importantă — încât gravaminele înscrise în acel act, din punct de vedere al statului, ar fi sau nu vrednice de luarea aminte, și cum s'ar pute sana o stare atât de bolnăvicioasă. Singura lui preocupare a fost a înăduși mișcarea prin măsuri polițienești. Pe cine să aruncăm în temniță, ca să spăriem pe ceilalți? asta era întrebarea. La început guvernul credea că poate să simplifice treaba, punând toate în cărua unuia sau a duora și pe aceștia să-i pună la adăpost. Opt luni de zile a urmărit acest plan și a cercat prin fel și fel de investigații, închisii și perchișii să-l realizeze. Pe unul 'l-a așezat, ear' față cu al doilea guvernul pare a fi primit în urmă convingerea, că în publicitate un asemenea „proces“ ar produce totuși o rea impresie și a luat acum hotărârea de a urmări judecătorește pe autorii Memorandului, și a dat în judecată întreg comitetul partidului național român.

Dar' nouă ni-se pare, că guvernul nu se va pute oprî nici aci, dacă voește să tragă toate consecuențele principiilor ce-l conduc.

Toată lumea știe, și prin urmare trebuie să o știe și guvernul maghiar, că acest comitet dat în judecată, nu s'a instituit el pe sine, n'a lucrat de capul seu, ci în numele și la mandatul unei mari adunări. Cei 25 membri ai comitetului sânt numai trimișii și mandatarii acelei adunări. Dacă aceștia au comis o faptă ce ar lovi în legile statului, a comis-o la mandatul și în numele adunării care 'i-au trimis. Prin urmare și unii și alții, și membrii comitetului și ai conferenței naționale trebuie dați în judecată deopotrivă, căci ei laolaltă sânt făptuitorii, afară de cazul când comitetul ar fi lucrat în contra intențiilor adunării și mandatului primit. Tot așa îndebste însă e cunoscut că la consultările prealabile ale conferenței s'au ivit unele divergențe despre timpul așternerii Memorandului, poate-că n'au fost păreri uniforme nici despre modul așternerii, dar' despre cuprinsul Memorandului, — și tocmai și numai acesta se da în judecată — n'a fost nici-când divergențe de păreri între Români.

Memorandul Românilor nu este productul unei zile, nici productul unui cap; el representă laboarea multor bărbați distinși în decurs de mulți ani de zile. Și dacă acest elaborat nu s'a supus discuțiunii unei adunări de peste 200 bărbați aleși și reprezentanți ai poporului român, nimeni nu este îndreptățit a nega conferenței naționale paternitatea lui.

Altcum pentru risipirea tuturor în-doelilor există un mijloc foarte simplu. După părerea noastră, comitetul, fiind dat în judecată pentru textul Memorandului, are datorința de a convoca cât mai în grabă conferența națională care o reprezintă și în al cărui nume a lucrat. Aci se va da ocaziune a risipi toate nedumeririle, a lămurî toate încercăturile și a afla voințele și dorințele poporului român. Guvernul, el însuși, se va pute convinge din votul acelei conferențe, încât comitetul a lucrat de capul seu, cine sânt autorii Memorandului și cine trebuie tras înaintea barei judecătorești dacă textul lui lovește în legi.

Aceasta este cu atât mai necesar, cu cât precum cetitorii noștri s'au putut convinge din dările noastre de seamă, procurorul nu încriminează pasage anume, ci întreg Memorandul. Nici unuia din membrii comitetului ascultați de judele de instrucție nu 'i-s'a pus sub ochi anumite pasage sau expresiuni, care ar fi în contra legii, ci numai de Memorandul îndebste a fost vorba.

Este o luptă de legitimitate apărare, ce o purtăm și datorî sântem a o purta cu bărbăție și cu abnegațiune în toate împrejurările, și todeauna în deplină înțelegere cu poporul.

Inchisiția
contra
comitetului partidului.

Sâmbătă la amezai a fost domnul Nicolae Cristea, ear' după amezai dl Septimiu Albini înaintea judelei de instrucție. Dl N. Cristea la întrebarea, dacă a luat parte la conferența din 21 și 22 Ianuarie 1892 răspunde, că a luat parte. La întrebarea dacă este membru al comitetului național și dacă a luat parte la ședința din 25 Martie 1892 răspunde că este membru și la acea ședință a luat parte. La întrebarea dacă a conlucrat la facerea Memorandului, răspunde că a conlucrat.

La întrebarea dacă a contribuit la răspândirea Memorandului, răspunde că după-ce s'a statorit textul, comitetul a conlucrat așternerea Memorandului la înaltul Tron și tipărirea lui în trei limbi la care conlucrat se înțelege că și dînsul a luat parte. La întrebarea că primește responsabilitatea Memorandului, răspunde că o primește.

La întrebarea dacă recunoaște că a comis crima circumscrisă în §-ii 171 și 173 din codicele penal, ca nejurist roagă pe jude să-i spună cuprinsul paragrafulor la care a făcut provocare. După aceasta răspunde întrebatul că nu recunoaște a fi comis crima din cestiune. Fiindcă e de convingere, că într'un stat constituțional unde sânt felurite partide politice are loc și un partid politic român. Ear' acesta între marginile legii și sub veghierea administrațiunii politice, are voie să se întrunească în conferență. Acum dacă conferența a exmis un comitet și 'l-a însărcinat cu elaborarea unui Memorand spre a-l așterne la înaltul Tron și comitetul a corăspuns însărcinării, nu vede să fi comis prin aceasta membrii comitetului crima. A se adresa cineva la Tron cu petit pentru îndreptarea lucrurilor politice din patrie este permis și adresarea în forma aceasta nu poate să imvoalve crimă, căci nu este provocare la agitațiune. Dar' în fine și pozițiunea, în care este, nu permite să încapă nici presupunerea, că dînsul s'ar demite la crime.

Protocolul, cu provocare la legea de naționalități, fiindcă nu este scris în limba română, nu-l subserie.

Dl Septimiu Albini a fost ascultat după amezai între oarele 3—4. D-sa înainte de a-și începe depunerile a declarat, că fiind Român pretinde să se ier protocolul de ascultare românește, căci altcum nu-l va subserie. Această declarație s'a luat la protocol. Pe urmă a deșus în mod analog fasiunilor premergătoare, că a luat parte atât la conferența națională din 20—21 Ianuarie 1892, unde a votat pentru așternerea Memorandului, cât și la ședința din 25—26 Martie a comitetului central, care a hotărît unanim prezentarea și tipărirea Memorandului, al cărui text definitiv asemenea a fost stabilit, cu concursul seu, în ședința aceasta. Prin urmare primește răspunderea atât pentru publicarea cât și pentru răspândirea Memorandului, deșt el personal nu 'l-a distribuit.

La întrebarea că recunoaște a fi comis crima cuprinsă în §§. 171 și 173 ai codului penal, răspunde că aceasta nu o recunoaște, căci comitetul prin Memorand a executat un conlucru unanim al conferenței reprezentanților alegătorilor români și în același timp s'a folosit de dreptul de petiționare, desvoltând în formă de petiție către Maiestatea Sa pretenșiunile și gravaminele cuprinse în programul politic al partidului național român. Toate acestea nu pot constitui nici un fel de crimă sau delict.

Dl Rubin Patița, avocat în Alba-Iulia și membru în comitet, ne vestește că a fost citat înaintea judelei de instrucție de acolo, pe a doua zi de Rusalii.

Dl Patriciu Barbu, avocat în Reghin și membru în comitet a adresat unuia dintre colegii sei o scrisoare, care ni-s'a pus la dispoziție. Ținem că nu comitem nici o indiscrețiune dacă publicăm scrisoarea întreagă, care dă dovadă cu câtă căldură dl Barbu se întrepune pentru interesele poporului român. Estă cum serie dl Barbu:

Reghin, la 29 Maiu 1893.

Scimate dle coleg!

Demult ne prevestiau foile ungurești, că procurorul-suprem din Cluj la mandatul guvernului va urmări judecătorește întreg comitetul partidului nostru național, ce acum s'a și adevărit. Din acea prognosticare a ziarelor maghiare reese cea mai eclatantă dovadă, că națiunea azi domnitoare în toate părțile ei, este conjurată în contra existenței noastre naționale, și nimica nu le este privitorilor necunoscut din cele-ce intenționează procurorii și judecătorii, ba trebuie să crezi că toate se fac cu conțelegere premeditată, așa încât noi nu mai putem fi siguri de scutul ce trebuie să ni-l deie legile în contra nepomenitului curent descompunător și a nelegiuirilor ce le tudurăm zilnic.

Și apoi se nu-ți fie iertat nici a-ți arăta dorințele și suferințele, și să nu poți a te plânge nici Coroanei fără de a nu fi tras în cercetare ca criminalist? Auzi, Europă, drepturile noastre constituționale, auzi liberalismul buciumat în modul cel mai frivol! pe când în contra noastră se pun în lucrare toate mijloacele de terorizare atât ca corporațiuni cât și ca privați, și nu este zi, în care să nu se înmulțească numărul nedreptăților ce ni-se fac.

Dacă ce alta este urmărirea comitetului nostru, sub pretext că ar fi comis crima circumscrisă în §. 171, resp. 173 c. p., alinea 5—6, în care se zice: „Cine atacă puterea

deobligătoare a legii comite cutare crimă sau delict", comitetul nostru nici-când n'a atacat puterea deobligătoare a legii, ba din contră s'a supus și a învâțat poporul a asculta de legile în vigoare, apoi Memorandul nostru nu numai că nu atacă puterea deobligătoare a legii, ci din contră arată, dovedește până la evidență că legile în vigoare nu se respectează de către cei chemați a le ține, și că de multe-ori mai toate sînt rēmase pentru noi, cere deci vindecarea relexor, deci procederea noastră cu Memorandul nu se poate urmări judecătorește, și absolut nu se poate califica ca crimă circumscrisă în § 173 din c. p. alinea 5—6 afirma așa ceva față cu Memorandul nostru, este o incapacitate juridică și dovedește reavoință și falsă interpretare a legii, spre a pute șicana pe cei mai leali cetățeni din statul acesta în care ne-a așezat și pe noi soarta.

Am ventilat aceste împrejurări numai fugitiv, grăbindu-mă alte afaceri, pentru-că în 26 Maiu, adică Vineri, am fost citat și eu înaintea judelei-instructor, și din requisitia trimisă pentru ascultarea mea vîz că se urtează ascultarea mult până la 2/6 se se întempe, și acolo procederea comitetului se califică după §. amintit mai sus.

Întrebările nu sînt egale cu cele puse d-voastre în Sibiu. Eată-le:

1. Ești membru în comitet?

Răspuns: Da.

2. Ai participat la ședințele din 26 Martie?

Răspuns: Nu, dar' compunerea Memorandului, tipărirea și divulgarea aceluia tuturor celor chemați s'a hotărît de către conferența Românilor alegători din Ianuarie 1892, la care am luat parte și eu, deci am conluerat și ca atare și ca membru al comitetului la tipărirea și divulgarea lui.

3. Stat-ai în legătură cu Institutul Tipografic și încât ai luat parte la divulgarea Memorandului?

Răspuns: Cu Institutul nu am stat nici într-o legătură, la divulgarea Memorandului am contribuit cum am spus mai sus, și apoi exemplare trimise mie le-am primit și am dat cui 'i-a trebuit.

Atâtea au fost întrebările mele. Vîd deci neuniformitate în procederea pusă în joc contra noastră, prin urmare nesigurate în ideile domnilor, în cugetări, și mai cu seamă în calificarea procedurii noastre, care în sensul sfînt al legii nu conține absolut nimica penibil, fîr' unicul motiv e ura nedumerită în contra noastră, și că nu luăm rolul de denunțanți noi în contra noastră, precum eu durere vedem a avé unele lăpădături ici colea, fără de cultură, fără de inimă și fără de frica lui Dumnezeu, de care cu dispreț se se ferească tot Românul iubitor de neamul seu.

Acestea 'ți-le împărtășeșe spre știință.

Cu stimă colegială.

Barb.

Spicuri din foile maghiare.

Sub titlul „Mozog az Avas” ziarul „Budapesti Hirlap” dela 27 Maiu după-ce laudă atitudinea din trecut a celor din țeara-Oaşului, se pune și strigă acum după procuror, „deoare-ce”, serie numita sovinstă, „în urma agitațiilor actuale sînt în picioare și Valahii din aceste părți”. Denunță apoi pe un țeran, Ioan Buzdug, care ar umbla din sat în sat să adune iscălituri pe un protest contra actualelor proiecte de legi și care ar agita toate satele.

Eată-i pe Unguri înspăimîntați de un singur țeran.

Organele cetei sovinstă vestesc toate cu multă bucurie „darea în judecată a ultraștilor”.

O se vadă ele în curînd că nu e vorba aici de ultrași, ci de un popor întreg, pe care nesocotii dela putere cred a-l nimici prin apucături temerare.

CORESPONDENȚA

„TRIBUNEI”.

Crișul-Alb, în Maiu 1893.

Luni, Marți și Mercuri la 10, 11 și 12 l. c. a ținut „Aradvidéki tanító egylet” adunarea sa anuală în Buteni, unde din anul trecut a fost invitată prin notarul Popesku Izidor, judele Funăcea Flore și învățătorul jidan Popper Ignăcz. Cu săptămîni mai înainte s'au făcut pregătirile de primire în comună și împrejur, ba inspectorul reg. Varjassy (Vranieviciu) a emis circulare, că dispensează pe învățătorii noștri dela prelegeri pe zilele acestea. Vicecomitele Aradului pe calea preterurilor a provocat antiștiile comunale să provadă pe învățătorii cu prejuncturi și cu diurne de 2—3 fl., numai ca să nu lipsească dela conferență; notarii au și mișcat toate ca să vină și Români la adunare.

Primirea învățătorilor veniți cu trenul s'a făcut Luni la 11 oare. Lîngă biserica cat. a fost ridicat un transparent cu tricoloruri ungu-rești. Notarul comunal Popesku Izidor (Rușine se-i fie acestui nou trădător! Red. „Trib.”) în fruntea unor oameni prinși de pe stradă, arătați de antiștie li-a zis cuvîntul de binevenire. „Să trăească” „Eljen”-urile sunau, banda cânta la Rákoczy; apoi urmează încuierările prînzului și distragera în urma oboșelilor de călătorie. La 4 oare era să fie o preconsultare, însă pe atunci e pus termenul de înmormentare al lui Nicolae Ardelean, exactor comitatens în pensiune, care s'a sinucis în Criș, deci s'a hotărît să vină și „din stimă” către reșosatul în grabă să-i cînte o cântare de jale. Protopopul nostru dl Constantin Gurban însă a interzis cîntarea și ei s'au depărtat dela casa mortului înainte de prohod, atât de tare au stimat pe reșosatul.

Lucru firesc că de aci vor face vorbe și mai mari, un lucru de țeară. Oare dacă s'ar duce învățătorii români la un mort de ungar, lăsa-i-ar să-i cînte românește?

Seara apoi a fost concert. Dintre Români au luat parte numai notarul Popesku Izidor cu familia și tutorul orfanal Popa György (Gyuri) cu soția.

În ziua următoare, Marți, a fost conferența, în care s'au cetit 3 disertațiuni. A luat parte publicul lor din loc, inspectorul școlar regese, protopretorul și pretorul cercual, apoi a urmat un banchet de 180 persoane, între care erau aduși și niște subași. (Cine? Comunicați numele acestor oi rătăcite, prăzi ale lupului Popesku Izidor, de sigur! Red. „Trib.”) sub titlu de antiști comunali, cu care a dat mâna Varjassy, și un emis ministerial, ba ambii au și ținut toasturi pentru dîșii, putem zice că ei au fost acolo mai sîrbătoriti, va să zică în dîșii s'a arătat a se concentra tot programul tîmbălăului. Fie-le de bine prînzul, precum și celui-ce 'i-a adus acolo; și Isac pentru un blid de linte și-a vîndut drepturile sale; și acești oameni lipsiți de minte, purtați de nas de altul, în care demult tiposește ori-ce simț de rușine.

După amezai până seara, ba și noaptea s'a tot continuat petrecerea. ear' Mercuri au ținut o scurtă ședință, apoi toți au fost ospații

ospătarului și cu trenul de 2 oare s'au dus care încător.

Și acum se ne tragem seama cu mi-reasa după-ce s'au dus ospații.

Șese învățători de ai noștri au rătăcit la această adunare. Că au rătăcit se vede și de acolo, că bieții de ei în oarele libere umblau singuri prin ocolul birtului, nime nu fi lua în seamă, nime nu le întindea mîna, de toți desprețuți — după ușa domnilor, străin ca-și-cînd s'ar vedea pe dîșii că se simt vino-vați — și totuși stau locului.

Acești șese sînt: Mihail Șoica, învățător în Hontșor; Andreiu Lazarob, inv. în Hodiș; Alexandru Mătcău, inv. în Bêrsa; Pavel Boțco, inv. în Comana; Alexa Doboș și Alexandru Nica, teolog absolvent și inv. în Luguzău.

Îi însemnăm aci ca lumea românească se-i cunoască și se-i prețuească după-cum li-se cuvine.

Se cade să înlătăm aci și numele notarului Isidor Popescu, care la nici o adunare românească nu ia parte, la cele ungu-rești pășește în frunte, care n'a fost pe aici încă cauză națională care se nu o strice, sau se nu fi ținut la stricarea ei; care atunci se simte în element, cînd poate să joace pe placul dușmanilor noștri, în contra noastră, și cu toate acestea între Români se bate pe piept că e bun Român și pretinde să treacă de atare. De 14 ani urmăresc faptele lui, până acuma nimeni nu 'l-a demascat, eată-l dau eu acuma în judecata opiniei publice și promit că la casa de lipsă voi arăta în special scârneniile lui așa precum le-am auzit dela alții și în parte și eu le-am vîzut la ocașuni, eară de acum înainte îndată îl voi demasca publicului până-cînd va avé îndrîzneală a se ține de Român. Știm noi poziția unui notar român în ziua de astăzi, dar' ce face acest om petrece ori-ce margine; sînt în comitat și alți notari de Român, dar' nici unul, nici chiar cel din Siclău nu-'și permite astfel de fapte, și apoi tot neartate au rēmase până acuma.

La toate acestea va mai am a adauge. Decurgerea adunării învățătorilor unguri a fost aceasta; cînd noi am ținut conferența noastră, în toamna anului trecut la Mo-neasa, droaie de gendarmi umblau în patroale înaintea localului unde eram adunați.

Adevêrul.

De lîngă Someșul-rece, 24 Maiu 1893.

În 21 Maiu st. n. a. c. s'a ținut examenul de vară cu pruncii dela școala elementară română din opidul Betlean, municipiul Solnoc Dobăca.

A fost zi de Duminecă, însă ea toate a fost și o zi de sîrbătoare națională examenul acesta pentru noi.

După serviciul divin dinainte de amezai dl Grigoriu Pușcariu, protopop, a vestit poporului de pe amvon, că după amezai la 3 oare se va ține examenul.

Deși timpul n'a fost prea favoritor — fiind o ploaie mănoasă, — poporul totuși s'a prezentat într'un număr destul de frumos, asemenea și inteligența, domni și dame române.

La 3 oare am intrat în sala școlii frumos decorată cu flori și verdețuri, ear' pruncii cu inimile palpitînd așteptau sosirea dlui Grigoriu Pușcariu, protopop, ca președinte și director școlar, care îndată a și sosit.

Pe masă presidială am vîzut: clasificarea pruncilor, scrisorile de probă și dictando în număr de 56, grupate după 3 despărțiminte, asemenea și desemele după diferite modeluri în care s'a observat un progres foarte

bun. Asemenea programa după care s'a examinat și s'a început în modul următor:

„Împărate cereșe”, cîntat în cor și recitat „Tatăl nostru”.

S'a examinat:

1. Din religione, după care a urmat declamațiunea „Despre frica lui D-zeu”. (Din „Foia Poporului”.)

Din limba română: Învățămîntul intuitiv, cetitul și gramatica. „Neamul românesc”, declam. de un școlar din desp. al III-lea și „Unde încă mai răsuna”, cor.

3. Limba maghiară.

4. Computul mental și pe tablă. „Rușinea falsă”, dialog reprodus de 2 fetițe din desp. al III-lea. „Acum sîntem”, poezie, cîntat în cor.

Pausă de 10 minute.

5. Dialogul între „Tată și fiu”, de Iacob Murășanu, reprodus de două școlare din desp. al III-lea.

7. Istoria naturală, fizica și economia. Apoi declamațiuni prin mai mulți școlari.

Dintre toate mai bine plăcută a fost decl.: „Numele Român”, cu refrenul:

„O! străine, de vrei veste
Ca să ai despre Români,
De știi carte ian cetește
Și-adevêrul se ni-'l spui!
O! Române, nu uita
Că e sfîntă legea ta!”

Ca încheiere „Beutura necinstește și să-răcește pe om”, dialog de I. Groșorean, reprodus de doi școlari din despărțimîntul al III-lea, care încă a reușit, putem zice, strălucit. Nici actori crescuți nu 'l-ar fi reprodus mai bine.

Nu înzadar am auzit zicîndu-se de mulți indivizi, ba oameni de școală, că școala din Betlean e școală de model și în adevêr și examenul din estan se poate numi model.

Lacrimi de bucurie se vedeau pe fețele ascultătorilor, cînd vedeau și auziau răspunsurile școlărilor cu atîta precisiune și curagiu. La fine domnul protopop a ținut o scurtă dar' măduasă vorbire de mulțumită bravului învățător Ioan Diugan, laudîndu-i diligența de fer pusă întru instruirea pruncilor, asemenea și poporului, spunîndu-i că cine e Român? prin câte greutăți a trecut până-ce 'și-a putut edifica școală, și cum trebuie ca și de aici înainte tot Românul să stee în fruntea școlii ajutîndu-o cu toate puterile și apărîndu-o cu vieța.

Onoare domnului Grigoriu Pușcariu, care ca președinte și director priveghiază zi și noaptea pentru școală. Onoare zelosului învățător Ioan Diugan, care își cunoaște înalta sa chemare și cu inimă de fer neobosită lucră întru creșterea tinerelor mlădie române, deși, după-cum sînt informat, cam rîu este plătit. Fală și mîndrie poate fi unui popor care are în fruntea sa un atare protopop și un atare învățător.

S'a împărțit între prunci și premii în bani. Am vîzut o listă de colectă făcută de dl învățător anume spre scopul acesta, în care au contribuit următorii domni și doamne:

Doamna Alexiu Morariu 80 cr.; din loc dl Grigoriu Pușcariu 60 cr.; Simeon Moldovan, inv. pens. 50 cr.; Alexiu Morariu, respicient pens. 50 cr.; George Chirtoș, croitor 50 cr.; Ana Diugan 30 cr.; Teresia Morariu 30 cr.; Ioan Coraico, morariu 40 cr.; Ioan Morariu, păpușar 20 cr.; George Moldovan, mésar 30 cr.; Ioan Vinter, morariu 10 cr.; Ioan Rațiu, mésar 20 cr.; Stefan Rațiu, econom 20 cr.; Petru Chirtoș, econom 20 cr.; Grigore Todoran, econom 20

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Stînge focul până cînd arde sub spuză.

De

Contele Leo Tolstoj.

Într'un sat locuia plugarul Ivan Șerbacov în stare destul de bună. El însuși era încă în putere și cel mai lucrător în întreg satul, și avea trei ficiori, care-i ajutau la lucru. Cel mai mare era deja căsătorit, cel de mijloc june, și cel mai mic încă era destul de sdraveni, puteau umbla cu caii și cu plugul. Bêtrîna lui Ivan era o femeie cuminte și grijitoare pacinică și lucrătoare, era nora lui. Nelucrători nu era nime, decât bêtrîna tată, adică moșul copilor — acesta era deja de șapte ani greu bolnav de astmă. Ivan avea din toate, era îndestulit — trei cai și un mînz, o vacă cu vițel și cincisprezece oi. Femeile cosau vestiminte pentru bărbați și lucrău și la cîmp; bărbații își făceau treburile lor.

Cînd se seceră grăul cel nou, ei încă mai aveau destul de cel vechiu. Cu ovêșul își făceau celelalte năcazuri, darea și alte trebuințe. Ivan avea doar' din ce se trăească cu copiii. Lîngă el locuia vecinul Gavrilă Șchiopol, ficiorul lui Ivan Gardaj. Se născu însă între dîșii o dușmănie.

Până cînd trăia bêtrînul Gardaj și purta cărna tata lui Ivan, acești oameni trăiau în

cea mai bună înțelegere. Dacă muierile aveau lipsă de o sită sau o mierză, sau dacă bărbaii aveau lipsă de vre-o roată, atunci se împrimutau și se ajutau ca frații. Dacă trecea vițelul vecinului în grădina îl scoatea și nu ziceau alta decât grijiiți de vițel, că la noi încă nu sînt bnecatele îmblătite și căt e grădina sînt tot snopi și rușiți. Doamne ferește să fi ascuns vre-unul ceva de celalalt sau să fi mers la judecată, așa ceva nu era cu puțință deloc.

Așa se trăia pe vremea lor. Se schimbaseră însă lucrurile cînd au început a cărmui tinerii.

Neînțelegerea începî aproape din nimica. Nora lui Ioan aduna ouă pentru sîrbătorile Paștilor, în toată ziua aducea ouăle din teleaga care era în șură, și le puse în ladă.

Poate copiii au spîriat găina, destul că aceea sbură și oase la vecina în curte. Femeia cea tinăru auzise găina cotorozînd și cugetă: acum nu e timp, de sîrbătoare, trebuie să grijese prin casă; voi aduce oul mai tîrziu. Spre seară se duse în șură după ou, dar' ou ca în palmă. Ea întrebă pe soacra, pe cumnatul ei, nu cumva cineva dintre ei a luat oul. „Nu”, ziseră ei, „noi nu 'l-am luat”.

Însă Tarasca, cumnatul cel mai tinăr zise:

„Găina ta a ouat în curtea vecinului, acolo a cotorozit, de acolo a sburat aici”.

Femeia cea tinăru se uită la găina: ea șede pe un lemn lîngă cocoș, ochii ei sînt mai mult închiși, ea mai admirese. Bucuros ar fi întreat ea găina, că unde a ouat — însă găina nu poate vorbi, și femeia cea tinăru merse la vecinul.

Bêtrîna îl veni tocmai înainte.

„Ce poștești, vecino?”

„Găina noastră, bunico, a sburat la voi astăzi — nu cumva a ouat pe la voi?”

Nu am vîzut-o deloc. Cu ajutorul lui Dumnezeu ale noastre ouă demult; ouăle noastre le-am adunat; străine nu ne trebuiesc. Noi nu ne ducem, draga mea, în curți străine să adunăm ouă”.

Vorba aceasta o supărase pe femeia cea tinăru; ea zise o vorbă neplăcută, bêtrîna zise două, — și așa începî cearta.

Femeia lui Ivan care ducea apă trecu pe acolo, și ea se amestecă în ceartă, femeia lui Gavrilă alergă acolo, afurisit pe vecina, amintise ce a fost, și mai zise multe, care nu au fost. Să fi auzit la vorbe! Toate sberiau și se afurisau. Tu ești așa și așa... tu ești o hoată... o lăpădătură... tu îți omori bărbatul cu gura.

„Și tu ești o cerșitoare... 'mi-ai spart sita... și jugul nostru e la voi... adă-l încoace.”

Ele prind de jug, varsă apa din ulcioare, își rup năfrîmile de pe cap, ba se

împing. Chiar atunci venia Gavrilă din cîmp, el ținea cu muiera lui. Însoțit de ficiorul cel mai bêtrîn, veni și Ioan acolo, și toți se amestecară la ceartă; Ivan era un om puternic, fi dete pe toți la o parte, lui Gavrilă îi smulse o mîna de pîr din barbă. Întreg satul a alergat acolo, și numai cu greu a putut pune capăt pîruelii.

Acesta a fost începutul.

Gavrilă își adunase pîrul în o hîrtie și plecă cu el la judecătorie.

„Nu pentru aceea 'mi-am lăsat barbă”, zise el: „ca să 'mi-o smulgă Varyca, așa un prăpădit”.

„Și femeia lui se laudă la vecini, că pe Ioan 'l-ar fi dat în judecată, și acum o se-'l ducă în Siberia.”

Încă din ziua cea dintăiu bêtrînul de după captor le zise să umble să se împace. Însă tinerii nu ascultau de el. El le zise:

„Nimica toată faceți voi, copilor, și din nimica aceasta te miri ce istorii mai scoateți la cap. Gîndiți-vă, pentru Dumnezeu, toată cearta s'a născut pentru un ou. Au ridicat copiii vre-un ou, atunci — Dumnezeu cu ei. Ce este și un ou!”

„Dumnezeu draguțel acela dă la toți. S'a scăpat din gură vre-o vorbă slabă, atunci te nisuește a o face ear' bună, sau dă învîțătură, cum se se vorbească mai bine. Văți bătut — oamenii sînt plini de păcate — și

cr.; Ilie Coidoan, morar 10 cr.; Todor Pui coțcar, 20 cr.; Grigore Rocnean, cantor 10 cr.; Stefan Todoran, profesor din Felia, 30 cr.; Vasiliu Mărginean din Figa 20 cr.; din pixsida din cor, 1 fl. 20 cr. — Suma face 7 fl. 50 cr.

Primească decă on. contributori și pe această cale mulțumită. i. m.

Adunări

contra

proiectelor de lege religioare.

CONVOACARE.

Subscriții prin aceasta convocăm pe toți alegătorii români din cercul electoral al Iosășelului, comitatul Aradului, la o

ADUNARE PUBLICĂ

ce se va ține în Dumineca tuturor sfinților, 23 Maiu (4 Iunie) a. c., la 11 oare înainte de amezai în localul ospățariei „Dela Criș” în Iosășel.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Discuțiune asupra proiectelor de lege: căsătoria civilă, introducerea matriculelor de stat și recepțiunea Ovreilor.
4. Luarea rezoluțiilor.
5. Închiderea adunării.

Iosășel, 9/21 Maiu 1893.

Ioan Groza, protopopul Halmagiului; Const. Gurban, protopopul Buteniului; G. Lupșa, preot în Dieci; T. Coloja, preot în Bontășii; Max. Băscărdău, G. Leuca, preot în Buceava-Madrigești; N. Harduț, preot în Aciuța; I. Farcaș, preot în Pleșcuța; I. Mera, preot în Hontșor; G. Costina, preot în Iosăș; T. Bodea, preot în Crocna; I. Serac, preot în Zimbru; Tr. Magier, preot în Zeldiș-Saturu; P. Șerb, preot în Secaș; N. Dragăneasa, preot în Cil; P. Pinte, preot în Cacăreu; L. Dobrin, preot în Revetiș; At. Bradean, L. Oprea, preot în Chinudea; G. Crețu, C. Lazar, preot în Almaș; I. Săbău, învățător în Guravale; P. Popoviciu, învățător în Zeldiș; V. German, învățător în Gurahont; N. Grosav, învățător în Bontășii; P. Popa, învățător în Cil; Nic. Boșcanu, învățător în Bodești; Ioan Suciu din Dieci; C. Novac și G. Dirlea, învățător în Almaș; Terentiu Tîpeiu, proprietar în Dieci.

CRONICĂ

Archiducele Iosif a sosit la 26 c. în Trencin. La sosire erau de față la gară căpeteniile autorităților și corporațiilor în frunte cu comitele-suprem Iuliu Szalavszky și un public numeros. În onoarea Archiducelui orașul a fost pavoasat și seara iluminat.

Ministrul-president Wekerle, după-cum se depeșează din Viena cu data de 26 c., a fost primit în acea zi după amezai în audiență privată de o oară de către Maiestatea Sa. Seara ministrul-president a avut o conferență mai lungă cu contele Kálnoky.

Schimbari în corpul comiților supremi. „Budapesti Közlöny” publică decisiunea Preaînaltă, prin care comitele-suprem al comitatului Pressburg, contele Iosif Zichy e pus în retragere, mai departe decisiunea Preaînaltă, prin care baronul Coloman Kemény e numit definitiv în postul de comite-suprem al comitatului Murăș Turda și deputatul dietal Daniil Zeyk în postul de comite-suprem al comitatului Albei-de-jos în locul celui dintăiu.

aceea se întempe. Mergeți și vă împacăți și apoi dați-le toate uitării. Dacă aveți ceva rău în gînd — vouă înșivă vi-se va întempe rău”.

Cei tineri nu luară cuvintele bêtrînului în seamă, ci cugetau că el vorbește numai ca să nu tacă, ca toți bêtrînii.

„Barba nu 'i-am smuls-o, susținea Ioan, „el însuși 'și-a smuls-o, și ficiorul lui 'mi-a rupt cămeșă, aici e cămeșă”.

Pentru cămeșe făcî pîr. Ei au făcut arătare la judecătoria de pace și la judecătoria comunală. Pe cînd se judecau, lui Gavrilă 'i-a perit un cuiu dela roata carului, adică s'a perdit. Femeile lui Gavrilă invinuiră pe fiul lui Ioan, zicînd că acesta a furat cuiul. „Noi am vîzut”, ziseră ele, „cînd s'a furat ficiorul lui Ivan la noi în șură și a furat cuiul, ba cumătra a zis că el s'a dus la cărmăcu cu cuiul și a imbiat pe cărmăcu cu el, ca să-'l cumperă”.

Ear' încep tînguiri și pîrile. Și între vecinii acestia mai în toată ziua era ceartă, ba de multe-ori chiar și bătaie. Chiar și copiii se certau, ei învêtaseră acest meșteșug dela bêtrîni. Se întălnesc femeile la vale ca să spele, mai mult bat din gură decât cu maiul și tot rîu, numai rîu.

(Va urma.)

Parastasul de șese săptămâni pentru George Barițiu se va celebra în Sibiu la 11 Iunie n. a. c. la 10 oare a. m. în biserica gr.-cat. din Poarta-Turnului. Invitări speciale pentru acest act nu se vor face din partea familiei defunctului.

Numiri. Notarii Dr. Ioan Poinar, dela tribunalul reg. din Oradea-mare, și Ioan Predovicu, dela tribunalul din Murș-Oșorheiu, sânt numiți subjuzi, primul la judecătoria cerc. din Beiuș și al doilea la cea din Nyárad-Szereda.

Promoțiune. La universitatea Gregoriană din Roma au fost promovați mai în urmă doi tineri români la gradul de Dr. în teologie. Anume la 26 Aprilie dl. Dr. filosof. Liciniu P. Pop, fiul protopopului din M-Uioara; ear' la 24 Maiu tânărul preot și Dr. filosof. dl. Iacob Radu, fiu de plugar român din ținutul Aiudului.

Hymen. Dl. Dominic Rațiu și Luisa Dima anunță cununia lor, care se va celebra Duminică în 4 Iunie 1893 st. n. la 2 1/2 oare p. m. în biserica gr.-or. din Petroșeni.

Maial Corpul învățătoresc dela școala capitală din Seliște invită pe toți binevoitorii și amicii școlaei — la „Maialul“ tinerimii școlare, ce se va ține în locul numit „Maialul“ în ziua de Sf. Constantin și Elena (21 Maiu); la cas când timpul va fi nefavorabil — se va amina pe Duminică următoare (23 Maiu). Invitări speciale nu se fac. Seliște, 15 Maiu 1893. Corpul învățătoresc.

Cavalerism maghiar. Din Arad mai primim următoarele: Pentru întregirea faptului complinit în Arad referitor la internatul de fete binevoitori a suplini golul rămas anume: Acest Nyári s'a chemat odată Necsov și s'a făcut din pandur „căpitan orașenesc“. Foia „Alföld“ reproduce întreaga notiță luată în „Tribuna“, cerând dela dñsul să se justifice. Asemenea s'a făcut pașii din partea comitetului reuniunii să-l iee la răspundere pe dl. căpitan, cavalier pandur.

Promoțiune sub auspiciis augustissimi imperatoris. Cetim în „Gazeta Bucovinei“: Maiestatea Sa a binevoit a încuviința, ca promovarea dlui Vasile Găina la gradul de doctor în științele teologice să se facă sub auspiciile Maiestății Sale.

Defraudățiunea din Zenta. Se anunță din Zenta că directorul societății de credit de acolo, Kozics Aladár, despre care am dat știri în unul din numerii trecuți, a murit în urma arsurilor ce și-a atras.

Sinuciderea unui defraudant. Casarul oficial suspendat din Biserica-Albă, Martin Weiss, contra căru s'a introdus cercetare criminală din cauza mai multor defraudățiuni, a fost găsit zilele acestea, dupăcum se depeșează de acolo, spânzurat în pădure.

Curtea regală română, după-cum cetim în foile din Teatră, va lua pe la sfârșitul lunii acesteia reședință în Sinaia.

Punerea petrii fundamentale a universității din Iași. Ceremonia punerii petrii fundamentale a universității din Iași, scrie „Timpul“ dela 15/27 c., se va face la 23 Maiu a. c. Dl. Tache Ionescu, ministrul cultelor și instrucțiunii publice, se va duce cu această ocaziune la Iași spre a asista la această ceremonie. E probabil că ceremonia va fi presidată de A. S. R. principele Ferdinand.

† Gen. I. Em. Florescu. Cetim în „Timpul“ dela 15/27 c.: Înnoimntarea generalului Florescu se va face probabil Mercuri. Consiliul de ministri, care se ține astăzi seară, va fixa programul onorurilor ce se vor da în țeară, începând dela fruntărie, corpului defunctului general.

Inubiul unui prelat român La 11 Iulie n. a. c. I. P. S. S. metropolitul Bucovinei Dr. Silvestru Morariu-Andrievici împlinește 50 de ani ai activității sale preoțești. Acea zi va fi sârbătată atât în Cernăuți cât și în diecesă cu mare solemnitate și spre acest scop s'a constituit un comitet. Eată, după „Gazeta Bucovinei“, programa sârbării: În diecesă: Duminică în 27 Iunie (9 Iulie) a. c. în toate bisericile diecesei sârbătoarea sf. liturgii cu doxologie și predică. În Cernăuți: Luni în 28 Iunie (10 Iulie) a. c.: Seara la 7 1/2 oare vecernie cu litie în biserica seminarială. Marți în 29 Iunie (11 Iulie) a. c.: 1. Dimineața la 8 1/2 oare serviciu dumezeesc în biserica Sf. Paraschiva cu doxologie. 2. La 11 oare dimineața plecarea în corpore a patronilor bisericiei, a clerului, a eparchioților și a altor deputațiuni la reședința metropolitană. 3. La 12 oare aducerea felicitărilor omagiale I. P. S. Sale archiepiscopului și metropolitului și predarea adresei din partea diecesanilor.

Nove inundății în România. În România ear' au debordat râurile. Apele venind mari în județul Dorohoiu, au inundat unele părți din târgurile Herța și Cuhai, și au rupt mai multe poduri de pe șosele. Deasemenea râul Doamnei s'a revărsat lângă Pitești, aducând stricăciuni șoselei.

Societatea „Academia ortodoxă“ din Cernăuți va ține Vineri în 21 Maiu st. v. la 3 1/2 oare după amiază o conferință solemnă în sala sinodală a seminarului archiepiscopalesan din Cernăuți.

Din diplomația sârbescă. Foia oficială sârbescă dela 26 c. publică un ucaz regal, prin care trimis sârbesc din Petersburg, Alimpiu Vasilievici e pus în disponibilitate. Numirea lui Pasići în locul lui va urma după închiderea sesiunii Scupștinei.

Camera italiana a ținut prima ședință după constituirea noului cabinet la 26 c. În această ședință deputatul Fortis a propus o ordine de zi prin care li-se votează încredere noului guvern și care a fost primită de către cameră cu 227 voturi contra 72. Crispi, Nicotera și Sonnino s'au abținut dela votare, ear' Rudini a respins ordinea de zi. Camera a luat la cunoștință declarațiunile guvernului.

POSTA ULTIMA.

Budapesta, 29 Maiu n. Casa magnaților a primit proiectul pentru regularea salariilor învățătoresți. Episcopii Mețianu, Popea și metropolitul Român au vorbit și votat în contră.

„Zastava“ dela 16/28 Maiu anunță că la 21 Maiu (2 Iunie) se va ține în Nagy-Szt.-Miklós lângă Arad o adunare populară sârbescă, la care vor vorbi cunoscuți conducători din partidul radical: Dr. Emil Gavrilă, Ștefan Iovici și Dr. M. Savici. Foia mai spune că după toate prevederile, adunarea va fi mult cercetată.

București, 30 Maiu n. (Telegr. part.) Congresul Ligei culturale s'a deschis ieri în prezența unui mare număr de delegați veniți din toate unghiurile țerii și din străinătate. Raportul despre activitatea Ligei a fost primit cu un entuziasm de nedescris. Se continuă cu lucrările.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“.

Cluj, 30 Maiu n. (Tel. part. a „Tribunei“.) Ieri, a doua zi de Rusalii a fost citat domnul Iuliu Coroianu, membru în comitetul central, la judele-instructor Bodor, ca acusat în cauza Memorandului dus la Maiestatea Sa. Dl. Coroianu a pretins să fie ascultat româneste și procesul verbal să se conducă în limba română. Judele-instructor deneagă această pretensiune justă, la ce domnul Coroianu pretinde deciz meritorie. În contra acestuia însă apă și până la rezolvarea acestui apel deneagă hotărât și franc de a da ceva răspuns la întrebările judeului.

(De ieri.)

Budapesta, 29 Maiu n. Casa magnaților a luat în dezbateră proiectul de lege despre salariile învățătorilor. Ferdinand Zichy dorește ca dezbateră proiectului să se amine până la toamnă. (Contraziceri vii.) Ministrul de instrucțiune se roagă pentru respingerea propunerii. Absența unora dintre membrii casei — a zis ministrul — nu poate fi normativă. Dacă, cum a zis Zichy, mai mulți prelați bisericiești sânt absenți, aceia de sigur că nu sânt plini de nici o îngrijire, căci altfel ar fi ținut că e importantă și necesară prezența lor. (Aprobări vii.) Propunerea lui a fost respinsă și s'a intrat la dezbateră.

(De astăzi)

Paris, 30 Maiu n. Camera a primit un amendament după care mandatul de deputat e incompatibil cu ori-ce funcțiune publică plătită, subînțeleș și preoțimea. Numai ministrii și subsecretarii de stat fac excepție dela aceasta. În urma aceasta circa 60 de deputați, care sânt aplicați ca funcționari la marile corporațiuni administrative de stat și la căile ferate, nu vor mai fi alegibili. Între aceștia sânt Casimir Perier și Leon Say.

Viena, 30 Maiu n. De ani de zile Împărăteasa a venit ieri la primire la Curte. Maiestatea Sa, care se bucură de o înfățișare sănătoasă, a agrăit pe mulți.

Constantinopol, 30 Maiu n. Știrea despre îmbolnăvirea Sultanului e neadevărată.

Tirnova, 30 Maiu n. Sesiunea marelui Sotranii s'a închis ieri. În mesagiul de tron se dá expresiune mulțumitei principelui pentru opera patriotică săvârșită. Modificarea legilor fundamentale, se zice în mesagiul, e un dar prețios pentru patrie și ciroană.

Bibliografie.

La „Institutul Tipografic“ au sosit acum și se află de vânzare cu prețurile aici semănate, următoarele opuri ale autorilor români mai distinși:

- Parasitii, de Delavrancea . . . fl. 1.80
Liniște, de Delavrancea . . . „ 1.35
Trubadurul, de Delavrancea . . . „ 1.80
Pui de lei, de Ioan Nenițescu . . . 1.80
Napasta, de Caragiali . . . „ —.68
Monologuri, trad. după autori francezi de Tincu . . . „ —.90
Basme, de D. Stănescu . . . „ 1.80
Doamna Kiajna, de Rădulescu-Niger și Tincu . . . „ —.90
Istoria literaturii, de Gaster . . . „ 2.25
Poesii, de Stoienescu . . . „ 1.80
Cerbul de aur, istorioare pentru copii Floarea din Firenze . . . „ —.45
Cazari Vioreșcu, de Kotzebue . . . „ 1.80
Poesii, de V. Micle . . . „ 1.35
Poesii, de C. Scrob . . . „ 1.80
Poesii, de Al. Macedonsky . . . „ 1.80
Poesii, de Gh. din Moldova . . . „ —.90
Calendarul Bucureștilor pe 1893 . . . „ —.60
Pablo Domenich, de Carmen Sylva . . . —.30
Carmen Sylva, de Delavrancea . . . —.50
Brazi și putregaiu, de N. Xenopol . . . —.50

A apărut:

Raportul general al comitetului central al „Reuniunii române de agricultură“ din comitatul Sibiului pentru anul 1892.

A apărut:

„Asociațiunea pentru sprijinirea învățătoșilor și sodalilor români din Brașov“. Informațiuni, de N. P. Petrescu, președintele Asociațiunii. Brașov, tipografia A. Murășianu.

A apărut:

Navigațiunea pe Olt și importanța ei pentru România, de Dr. Carol Wolff, director al casei de economie din Sibiu. (Extras din „Buletinul Geografic“ Trim. III și IV. 1892.) București, Stabilimentul grafic I. V. Socec.

A apărut din colecțiunea Steinberg:

Crasescu V.: „Novele“. Volumul II. Prețul 1 leu.

A apărut:

„Poesia populară română“. Disertație ținută cu prilejul aniversării a XXV-a dela întemeierea liceului din Galați. De George Adamescu. Extrasă din publicația oficială, imprimată cu ortografia Academiei. Galați, tipo-litografia I. Schenk, str. Domnească.

A apărut:

„Catechetică“ adecă „Metodica specială a studiului religiozității“. De protopresbiterul Simeon Popescu, profesor la școala normală de institutori. Ed. II. amplificată. București. Tipografia „Lupta“.

Cartea costă 1 fl. 50 cr. și se poate procura dela librăria Haiman Ignat precum și dela celelalte librării din București.

A apărut în București:

Ioan Amos Comenius: „Didactica Magna“, tradusă și însoțită de o precuvențare și introducere de Dr. Petru Garboviceanu, profesor. Prețul 3 lei.

Este opera monumentală a unui mare pedagog, tradusă de un bărbat de școală competent. O recomandăm cu căldură cărturarilor noștri.

LOTERIE.

Tragerea din 27 Maiu st. n.

Budapesta: 70 27 3 68 2

Călindarul zilei.

19/31 Maiu n. 1893.

Iulian: S. Muc. Patrichie. Gregorian: Angela. Soarele: răsare 5.9 apune 3.5

Buletin meteorologic.

Sibiu, 29 Maiu n. 10 oare dimineața.

Table with 4 columns: Presianca atmosferică, Temperatura, Maximal și minimal de temperatură, Direcția vântului. Row 1: 720.1, -3.1, +14.2, +22.8+12.5, V

Din țeară 26 Maiu n. 8 oare dimineața.

Table with 4 columns: Stațiunile, Presianca atmosferică, Temperatura, Vântul. Rows for Budapest, Sătmăr, Sătmăr, Cluj, Orșova, Arad, Panciova.

Economic.

Împrumut sârbesc. Se anunță din Belgrad că guvernul sârbesc negociază cu banca otomonă și cu „Credit Lyonnais“ pentru contractarea unui împrumut de 42 milioane de franci.

Insolvențe. „Reuniunea creditorilor din Viena“ anunță următoarele insolvențe: Iosif Grünberger, comerciant în Hollerschau; Eric Berger, comerciant în Lipova; Francisca Mautner, în Viena; Eduard Stiebitz, comerciant în Neudorf; Anton Marx, comerciant în Bela; Waclav Manczukovsky, comerciant în Lemberg; H. Buttermann, firmă comercială în Mișcolț.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiunile efectuate în 6-7 Maiu v. 1893. P. Gheorghidi lui Goldenzweig, orz 500 hect. 8.30 lei. Drag. & Stamb. lui Goldenzweig, orz 1100 hect. 8.20 lei. Sasu & Nistor lui I. Hirsch, porumb 1200 hect. 8.85 lei. Sasu & Nistor lui Kirachen & Lobl, porumb 16 v. 8.80 lei. A. Verona lui Peirano fiils & C., porumb 4600 hect. 7.05 lei. Evloghio lui M. Cohen, porumb roșu 2200 hect. 7.20 lei. Evloghio lui Erling, porumb 2000 hect. 7.15 lei. Chrslveloni fr. lui M. Vechsler, porumb 5200 hect. 7.07 1/2 lei. Domeno lui O. Graf, porumb 3100 hect. 6.95 lei. Domeno lui O. Graf, porumb 3400 hect. 6.94 lei. G. C. Gusi lui Veing. & Etlinger, por. 450 hect. 6.85 lei. T. Dimitriadi lui Jeitelles, porumb 650 hect. 6.20 lei. V. P. Sassu lui M. Vechsler, porumb 1050 hect. 6.85 lei. Sasu & Nistor lui I. Hirsch, porumb 1000 8.85 lei. E. Georger lui G. Nicolopulo, por. 4150 hect. 7.05 lei. Frații Bach lui M. Schmirer, grâu 3150 hect. 8.15 lei. N. Copșidas lui Christoforato fr., grâu 1650 hect. 8.50 lei.

Cereale sosite.

Pe apă: grâu 81.350 hect., por. 54.200 hect., orz 1950 hect., săcără — hect., fasole — hect.

Pe uscat: grâu 4100 hect., porumb 7050 hect., orz — hect., săcără — hect., fasole — hect., meu — hect.

Prețul mărfurilor.

Piața din Sibiu. Dela 26 Maiu v. Grâu frumos 76 până 80 chilo fl. 5.40 până 6.—, grâu mestecat 70 până 74 chilo fl. 4.50 până 5.10, săcără 70 până 74 chilo fl. 3.50 până 3.90, orz 62 până 66 chilo fl. 3.— până 3.30, orz 42 până 48 chilo fl. 2.10 până 2.50 cucuruz 70 până 74 chilo fl. 3.— până 3.40, m'lainu 78 până 82 chilo fl. 4.— până 4.50, cartofi 68 până 70 chilo fl. 1.50 până 1.70 sēmēnță de cânepă 49 până 50 chilo d. 4.50 până 5.—, mazăre 76 până 80 chilo fl. 4.50 până 5.—, linte 78 până 82 chilo fl. 7.50 până 8.50, fasole 76 până 80 chilo fl. 3.50 până 4.—, de păsat grâu 100 chilo fl. 16.60 până 16.80, făină nr. 1 fl. 15.80, făină nr. 3 fl. 14.83, făină nr. 5 fl. 12.— siâniua 100 chilo fl. 52.— până 54.—, unșoare de pore fl. 68.— până 60, sêu brut 100 chilo fl. 20.— până 22.—, sêu de lumini fl. 33.— până fl. 34.—, lumini turnate de sêu fl. 38.— până fl. 40.—, săpun fl. 20 până 30.—, fân 100 chilo fl. 1.40 până 1.80, cânepă fl. 32.— până 35.—, lemne de foc uscate m. cub. fl. 3.25 până 3.50, spirit p. 100 L. % 52.— până 54 cr., carnea de vită chilo 50 cr. până 62, carnea de vițel 45 până 55 cr., carnea de porc 44 până 48 cr., carnea de berbec 32.— până 35 cr., ouă 10 cu 18 până 20 cr.

Piața din Brașov, 26 Maiu v. Grâu frumos hect. fl. 6.80, de mijloc fl. 6.20, mai slab fl. 5.50, grâu mestecat fl. 4.70, săcără frumoașă fl. 4.50, de mijloc 4.20 fl., mai slab —.—, orz frumos fl. 2.30, de mijloc —.—, ovăș frumos fl. 1.90, de mijloc —.—, cucuruz fl. 8.—, m'lainu fl. 8.40, mazăre fl. 6.—, linte fl. 12.—, fasole fl. 3.50, sēmēnță de in fl. 10.—, sēm. de cânepă fl. 4.—, cartofi fl. 90.—, carne de vită p. chilo 46—52 cr., carne de porc 48 cr., carne de berbec — cr.

Tîrgul de rumători în Steinbruch. În 27 Maiu n. s'au notat: ungurești bătâni grei 48.— cr. până 49.— cr., de mijloc 48.— cr. până 49.— cr., ungurești grei tineri 53.— cr. până 52 1/2 cr., de mijloc 51.— cr. până 52.— cr., ușori 49.— cr. până 50.— cr., marfă țerănească grea 46.— cr. până 47.— cr., de mijloc 47.— cr. până 48.— cr., ușoară 47.— cr. până 48.— cr., românești, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sârbesci grei 49.— cr. până 50.— cr., transito de mijloc 49.— cr. până 50.— cr., transito ușori 47.— până cr. 48.— cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 26 Maiu n. 1893.

Table with 4 columns: Sămēnțe, Calitatea per hect., Prețul per 100 chilogr., Calitatea per hect., Prețul per 100 chilo. Rows for Grâu, Băntăneș vechiu, Grâu dela Tisa, Grâu „Pesta“, Grâu de Alba-Reg., „Bacfa“, Grâu ung. de Nord.

Table with 4 columns: Sămēnțe, Solul, Calitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr. Rows for Săcără, Orz, Ovăș, Cucuruz (porumb), Meu, Hrișcă.

Table with 4 columns: Măști pe termen, Grâu, Cucuruz, Ovăș, de toamnă de primăv., de toamnă de primăv., de toamnă de primăv., de toamnă de primăv., de toamnă de primăv.

Produse diverse

Table with 4 columns: Produse diverse, Solul, Cursul, dela, până. Rows for Sem. de trif., Oleu de rap., Uns. de porc, Slănină, Său, Prune, Lictar, Miere, Căcără, Spirit, Drojdiute de spirit.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 25 Maiu n. 1893.

Table with 2 columns: Hartie-monetă română, Lire turcești, Imperiali, Ruble rusești. Values: Cump. 9.46 vënd. 9.56, 10.75, 9.80, 1.25.

Bursa de Budapesta.

Din 25 Maiu n. 1893.

Table with 2 columns: Renta de aur ung., hârtie 5%, Împrumutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune), Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune), Bonuri rurale ung., Obligățiunile desp. regalilor, Împrumut cu premiu ung., Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin, Renta de hârtie austriacă, de aur austriacă, Lesu ile austriace din 1890, Acțiunile băncii austro-ungare, de credit ung., de credit austr., Scrișuri fonciare ale institut. de cred. și economii „Albina“, Argintul, Galbeni împărătești, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germane, Londra 10 Livers sterlingi.

Bursa de Viena.

Din 25 Maiu n. 1893.

Table with 2 columns: Renta de aur ung. 6%, hârtie 4%, hârtie 5%, Împrumutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisie), Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune), Bonuri rurale ung., Împrumut cu premiu ung., Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin, Renta de hârtie austriacă, de aur austriacă, Lesuri pentru austr. din 1890, Acțiunile băncii austro-ungare, de credit ung., de credit austr., Argintul, Galbeni împărătești, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germane, Londra 10 Livres sterlingi.

Bursa de București.

Table with 2 columns: Din 2 Maiu st. v. — 4 oare p. m. Cassa, Ultim, Renta rom. per 1875 5%, Renta română amort. 5%, Oblig. de stat. C F R 6%, Renta rom. (Rur. conv.) 6%, Împrumutul municipal 5%, Scrișuri func. rurale 5%, Scrișuri func. rurale 7%, Idem urbane 7%, de 9%, de 5%, Banca-Naț. (500 lei v.ârs. într.), Soc. Dacia-Rom. (250 lei v.ârs.), Soc. de Asig. Naț. (200 lei v.ârs.), Soc. rom. de reasig., Soc. r. de cou (250 lei v.ârs.), Oblig. Cassai Pensiuinilor, Schim, Loudra 3 luni, Berlin 3 luni, Paris 3 luni, Viena, Agio.

Pentru redacție responsabil: În absența dlui Andreiu Balteș dl Alexandru Dordea.

A eșit de sub tipar:

HOMO SUM.

ROMAN
DE
GEORGE EBERS.

Prețul 1 fl. sau 2 lei 50 bani.

Institutul Tipografic în Sibiu.

A apărut:

Clara Milici

Novelă
de
I. Turghenev.

Traducere din limba rusă
de
Enea Hodoș.

Institut Tipografic în Sibiu.

A eșit de sub tipar și se află de vânzare la Institutul Tipografic:

ROMÂNII LA DOBRIȚIN

sau
CONDAMNAREA Dnui Dr. V. LUCACIU,

amănunțită dare de seamă a procesului intentat dnu Dr. Lucaciu.

După raportul „Tribunei“.

Amplificat și îndreptat.

Prețul 40 cr.

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască **legea** numită **veterinară**. Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o explicare populară a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de târgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română populară. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu
impărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe despre

LEGEA VETERINARĂ

și
BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dñșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De
Tormay Béla.

(134 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpăra dela

Institutul Tipografic în Sibiu.

În editura „Institutului tipografic“ a apărut și se află de vânzare

Prăsirea pomilor

de
D. COMȘA,

membru în comitetul central al „Reuniunii române agricole“.

Prețul unui exemplar 12 cr.

Au eșit de sub tipar:

A doua edițiune
din

TINEREA VITELOR

de
Eugen Brote,

president al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“.

Prețul unui exemplar 12 cr. v. a.

Banca generală de asigurare „TRANSILVANIA“

ÎN SIBIU,
fundată în anul 1868

asigurează prelungă condițiunile cele mai favorabile:

- în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobilii etc.
- pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe cazul morții și pentru termuri fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1889 fl. 753,907.07	în a. 1869—1889 fl. 604,695.42
în a. 1890 „ 59,643.77	în a. 1890 „ 44,195.08
în a. 1891 „ 51,752.38	în a. 1891 „ 48,316.91
în a. 1892 „ 48,911.78	în a. 1892 „ 57,791.88
Suma fl. 914,215.—	Suma fl. 754,999.29

1,669.214 fl. 29 cr.

Conform bilanțului pentru 1892 fondurile de rezervă și garanție se uacă la

686.795 fl. 44 cr.

Prospecte și formulare se dan gratis.

Deslușiri se dan și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu, (Strada Cisădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (H. Hermann), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

INSTITUT TIPOGRAFIC în SIBIU.

An eșit de sub tipar:

DICȚIONAR

român-german și german-român

Sab. Pop. Barcianu,
odm. paroch. gr-or. în Rădăuți, asessor consistorial etc.
Revidat și completat
de
Dr. D. P. Barcianu.

Partea I. Română-germană.
704 pagini.
Prețul 2 fl. 50 cr. v. a.

Partea II. Germană-română.
1152 pagini.
Prețul 3 fl. 30 cr. v. a. = 10 lei.

Depozit general
pentru România la Librăria lui
Alexandru Degenmann,
București, Calea Victoriei 63.
NB. Pentru trimiteră prin poștă 20 cr. v. a. de exemplar.

Institut tipografic în Sibiu.

A eșit de sub tipar și se află de vânzare la Institutul Tipografic în Sibiu

MEMORIALUL

arhiepiscopului și metropolitului
Andrei baron de Șaguna
sau
luptele naționale-politice ale Românilor
1846—1873
de
NICOLAE POPEA,
archimandrit-vicar arhiepiscopesc.
Tomul I.

Prețul 1 fl. 30 cr.

INSTITUT TIPOGRAFIC ÎN SIBIU.

Se află de vânzare:

Plicuri oficioase

adresate: direcțiunii financiare, — oficiului de dare r. u., — tribunalului reg. ca judecătoria a cărților funduare, — scaunului orfanal comitatens, — primăriei comunale, — judecătoriei cercuale, — protopretorului cercual.

község elöljáróságától.

Sz. ....

A tekintetes
megyei árvaszéknek

Hivatalból.
Portomentes. ....

ügyben.

Formular

măritimea 14 X 21 1/2

100 bucați 50 cr.

Institutul Tipografic în Sibiu.

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

- Pădureanca.** Novelă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
- Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Pipéruș Pétru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Colăcărutul.** Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Filica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Îndărăniul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Blăstem de mamă.** Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarńík. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
- Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Din bătrâni.** Ghiciri, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Cenușoata.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Un pețitor îndărătnic.** Novelă de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Prietenul meu Vântură-Teară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Scăpărătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Sgârșitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nusciu-împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Un idil în Roșeni.** Novelă de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Princesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
- Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Busalin păcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbițoiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
- Roma invinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
- Clara Milici.** Novelă de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 90 b.
- O sută de ani.** De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.